

A photograph of a castor oil plant (Ricinus communis) growing in a field. The plant has large, deeply lobed green leaves and a central stem with small green flowers. The background is filled with dry, yellowish-brown grass. A semi-transparent text box is overlaid on the center of the image.

גידול קיקיון בערבה הדרומית

הצגה לדירקטוריון חכ"א – מרץ 2012

קיקיון

- צמח הידוע בכינוי בלעז - *Ricinus communis*
- החבר'ה נוהגים לכנותו – Castor Oil Plant
- צומח פרא בכל רחבי אגן הים התיכון
- צמח רב שנתי היכול להגיע לכ-1.5 מטר
- צומח במהירות בתנאים קשים. רעיל לרוב בעלי החיים.
- זרעיו מכילים כ-50% שמן

שימושי שמן הקיקיון

שמנים

שמן למכוניות

שמן לתעשית
התעופה

מזון

תוספי טעם

כחומר משמר
לזרעי חיטה, תירס
ואורז במזרח

רפואה

כחומר משלשל

חומר גלם
למשחות נגד
דלקות עור

תוסף לתרופות
רבות לסרטן,
איידס ועוד..

שימושי שמן הקיקיון

אנרגיה

משמש כבסיס
לזיקוק ביו-
דיזל איכותי
המגן על חלקי
גומי (אטמים)
ויעיל
בטמפרטורות
נמוכות או
גבוהות

קוסמטיקה

משמש במגוון
תכשירים
לטיפול העור

פופולרי
ברפואה
"משלימה"

תעשייה

חומר גלם
לצבעים
טבעיים

תוסף לדבקים

חומר גלם
לתעשית
הגומי

גידול קקיון בעולם

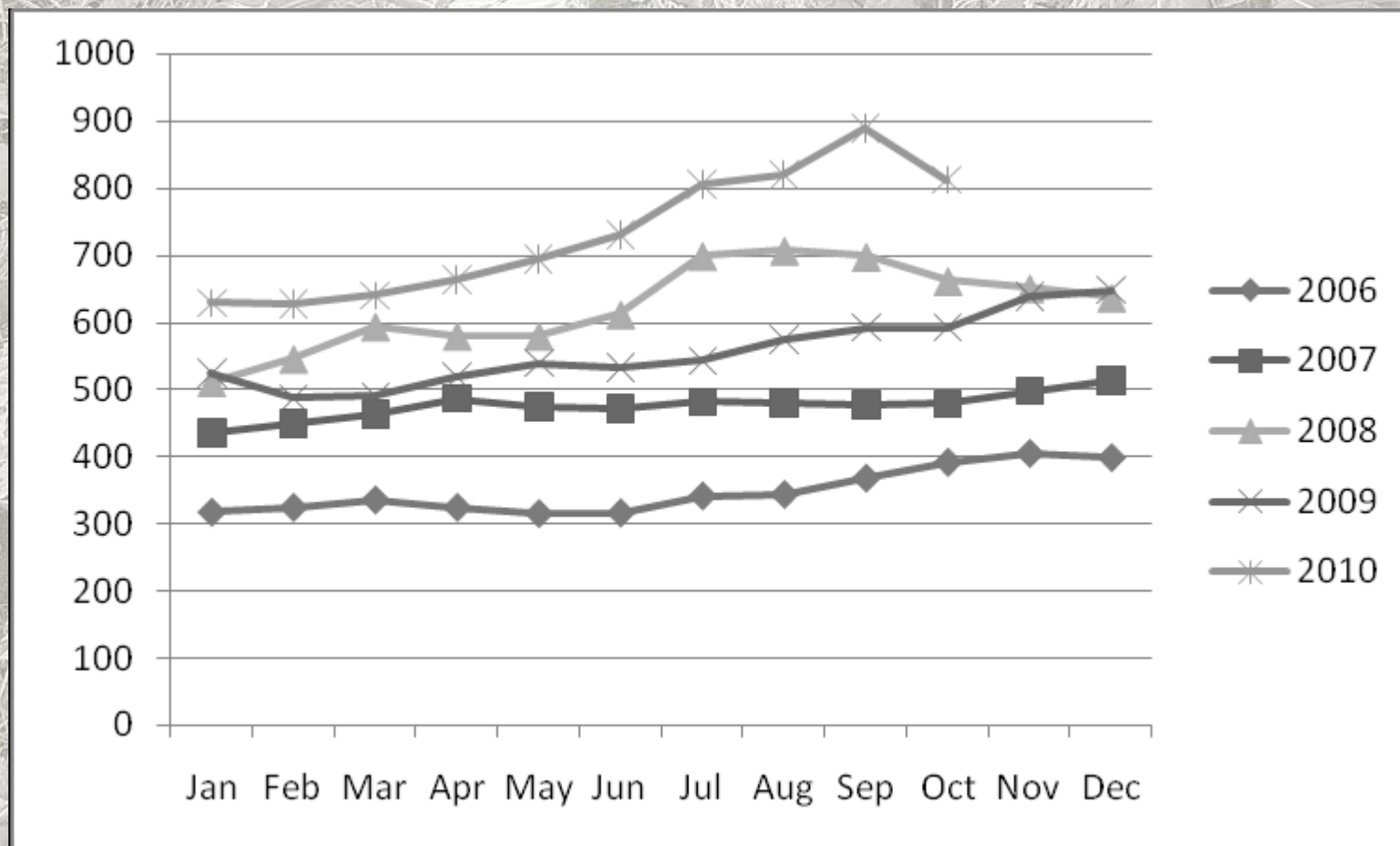
(נתוני 2010 לפי FAO)

ערכים			
מדינה	סכום של שטח גידול (דונם)	סכום של יבול לדונם (ק"ג)	סה"כ תפוקה (טון)
India	9,100,000	126	1,149,967
China	2,100,000	86	179,991
Brazil	1,498,030	62	93,028
Mozambique	1,491,000	26	38,602
Paraguay	110,000	118	13,000
Thailand	127,800	95	12,197
Ethiopia	68,000	124	8,400
Angola	248,000	30	7,500
Viet Nam	80,000	75	6,000
South Africa	78,000	71	5,500
Kenya	130,000	23	3,000
United Republic of Tanzania	55,000	53	2,900
Madagascar	72,000	36	2,600
Ecuador	14,000	157	2,200
Indonesia	65,000	29	1,900
Cambodia	15,000	107	1,600
Syrian Arab Republic	7,800	192	1,500
Haiti	24,000	50	1,200
Sudan	20,000	50	1,000
Uganda	29,000	34	1,000
Pakistan	12,000	60	720
Benin	9,000	67	600
Russian Federation	4,000	73	290
Bangladesh	3,100	74	230
Mexico	4,400	34	150
Morocco	3,400	41	140
Togo	6,900	12	80
Philippines	1,300	59	77
Cape Verde	1,000	70	70
סה"כ	15,377,730	70	1,535,441

מאגזין ירוק - פקטוריון סמטה סטודיו

מחירי הקיקיון בעליה*

(מחיר לטון זרעים בבורסת הסחורות של הודו ב-\$)

* מקור - http://www.finagro.gov.co/html/cache/HTML/SIS/Higuerilla/Castor_Oil_Report%20Nov%202010.pdf

ויאמח יורה א-פקיליון מואה אפוקה

עלויות גידול בערבה*

סעיף	הוצאה לדונם שוטף	הוצאה לדונם חד פעמי	סך הוצאה לדונם
מיכון (חריש, משתת, תיחוח, הכנת טפטוף ועוד)	180 ₪	190 ₪	
ריסוסים שונים	290 ₪		
מים ודשן	800 ₪	380 ₪	
קציר (קומביין)	195 ₪		
הובלות זרעים למרכז הארץ	110 ₪		
חיסול השטח		80 ₪	
שונות (ארנונה, ביטוח, כלליות)	530 ₪		
סך הוצאה לדונם	2105 ₪	650 ₪	
הוצאה שנתית	2105 ₪	215 ₪	2,320

* מחושב לפי גידול תלת שנתי – שלושה קצירים בשנה

כדאי?

- ייצור שמן קיקיון מעלה את ההכנסות בכ-5% בלבד ולכן אינו כדאי בפני עצמו
- ייצור שמן מזוקק מסוגים שונים יכול לשפר מאוד את רווחיות המוצר. חומצות מסוימות משמן קיקיון נמכרות במחירים של מעל 3,000 דולר לקוב
- עלות הקמת מפעל לייצור חומצות מקיקיון לשטח של 5,000 דונם גידול מוערכת בכשני מיליון דולר

כדאי?

- הפקת ביו דיזל משמן קיקיון תהיה כדאית אם וכאשר נגיע ליבול של 1.2 – 1.4 טון לדונם, מבלי הגדלה משמעותית בהוצאות
- עלית מחירי הדלק בעולם (נו – יש את העניין הזה עם איראן) יכולה לזרז תהליך זה

כדאי?

שם המשחק:

עליה חלק
הדלק

תוספת יכול

תכולת הפרויקט

- גידול של כ-300 דונם למשך שלוש שנים בקיבוץ יטבתה
- המטרות: הכרות עם הגידול, השוק ואיכות התוצרת
- היעד: הגעה ליבול של 1.1-1.2 טון לדונם לשנה